

PREVALENCE AND ASSOCIATED FACTORS WITH DEMENTIA IN ELDERLY; LAMPANG PROVINCE

KWANRUEN KAWITU 5436096 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) PROGRAM IN INFECTIOUS DISEASES AND EPIDEMIOLOGY

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUKHONTHA SIRI, Ph.D.(TROPICAL MEDICINE), DUSIT SUJIRARAT, M.Sc.(BIOSTATISTICS), SARUTABHANDU CHAKRABHANDU NA AYUTAYA, MD., FRCPsychT

ABSTRACT

This was a cross-sectional study. The objectives were to find the prevalence of the disease and the factors associated with dementia among the elderly in Lampang province. Data was collected from four districts, consisting of Muang, Hang Chat, Mae Tha, and Mae Prick from August to November, 2013. The sample included 400 elders and 400 caregivers. The dementia screening test consisted of MMSE-Thai 2002 and the Modified Informant Questionnaire on Cognitive Decline in the Elderly (modified IQCODE), then evaluating the results of screening by multiple tests in parallel.

The results revealed that the prevalence of dementia in this group was 35.5%. Multivariate logistic regression analysis revealed that the following factors were statistically significantly (p -value < 0.05) associated with dementia: age of 80 or older (OR = 2.46, 95% CI [1.09-5.54]), no education (OR = 2.46, 95% CI [1.23-4.09]), fair/poor daily activity level (OR = 5.83, 95% CI [1.42-24.02]), never participating in village traditions (OR = 3.89, 95% CI [1.02-14.90]), having a family member with a history of dementia (OR = 7.04, 95% CI [2.14-23.13]) and having diabetes mellitus (OR=0.42, 95% CI [0.18-0.94]).

Therefore, public health organizations should monitor elders aged over 80 with no education, fair/poor daily activity level, having a family member with a history of dementia, and having diabetes mellitus. Moreover, supporting elders to regularly join social activities should be done.

KEY WORDS: PREVALENCE / DEMENTIA / MMSE-Thai 2002 / MODIFIED IQCODE / ELDERLY

140 pages

ความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ จังหวัดลำปาง
PREVALENCE AND ASSOCIATED FACTORS WITH DEMENTIA IN ELDERLY;
LAMPANG PROVINCE

ขวัญเรือน กำวิตุ 5436096 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาโรคติดเชื้อและวิทยาการระบาด

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุคนธา ศิริ, Ph.D.(TROPICAL MEDICINE), คุณิต สุจิราวัฒน์,
M.Sc.(BIOSTATISTICS), ศรุตพันธ์ จักรพันธ์ ฌ อยุธยา, MD., FRCPsychT

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความชุกและปัจจัยด้านบุคคล ด้านครอบครัว ด้านพฤติกรรมเสี่ยง ด้านสุขภาพ กับการเกิดภาวะสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ จังหวัดลำปาง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ใน อ.เมือง อ.ห้างฉัตร อ.แม่ทะ และ อ.แม่พริก จังหวัดลำปาง ในช่วงระหว่างเดือนสิงหาคม-เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้สูงอายุ จำนวน 400 คน และผู้ดูแลหลักของผู้สูงอายุ 400 คน โดยคัดกรองภาวะสมองเสื่อม ด้วยเครื่องมือคัดกรอง MMSE-Thai 2002 และ modified IQCODE ใช้เทคนิคการคัดกรองรวมแบบขนาน

ผลการศึกษาพบความชุกของผู้ที่มีภาวะสมองเสื่อม ร้อยละ 35.5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบลอจิสติก ($p < 0.05$) พบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ คือ อายุมากกว่า 80 ปี ($OR=2.46$, 95%CI 1.09-5.54) ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ($OR=2.46$, 95%CI 1.23-4.09) ผู้ที่ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้บางส่วนหรือไม่ได้เลย ($OR=5.83$, 95%CI 1.42-24.02) การไม่เคยเข้าร่วมงานต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ($OR=3.89$, 95%CI 1.02-14.90) สมาชิกในครอบครัวมีประวัติเป็นโรคสมองเสื่อม ($OR=7.04$, 95%CI 2.14-23.13) และโรคเบาหวาน ($OR=0.42$, 95%CI 0.18-0.94)

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเฝ้าระวังในกลุ่มผู้สูงอายุที่อายุมากกว่า 80 ปี ไม่ได้เรียนหนังสือ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้บางส่วนหรือไม่ได้เลย มีสมาชิกในครอบครัวมีประวัติเป็นโรคสมองเสื่อมและเป็นโรคเบาหวาน นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมให้เกิดผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ ด้วย